

SERMO LXVIII.

In Natali Joannis Baptistæ IV.

Hic sermo ex eodem cod. Cass. cxxiiii, fol. 148, erutus in multis sanctum redolet Augustinum, cui tribuitur sicut et præcedens. Nihil occurrit quod hujus authenticitati obstat videatur. Codex in pluribus deficiens deprehenditur; menda corrigere, ut licuit, tentavimus; Lector judicabit. Locus ejus postpræcedentem cum numero in Natali Joannis Baptistæ xi.

SYNOPSIS.

I. Joannes vox Domini in deserto. II. Vox parandas Dei semitas fortiter insinuans. III. Zacharias mutus ob incredulitatem, generata Voce, vocem recipit. IV. De Synagoga et Ecclesia mysterium.

I. «Vox Domini in virtute, vox Domini in magnificencia¹.» Vox Domini humanæ sapientiae conterens cedros, de contractis seni visceribus, et vitio sterilitatis adustis, hodie in deserto⁽¹⁾ sonuit, quæ per sæculum totum viribus summis increpuit; et obsurdescentem mundum, atque terram marcore⁽²⁾ solutam, nunc mellifluo pulsavit sonitu, nunc clamore fortissimo suscitavit. Hic est enim Joannes, de quo nuntians Propheta dicit: «Vox clamantis in deserto².» O vastum sæculi desertum!

¹ Psal. xxviii, 4. — ² Isai. xi, 3.

(1) Cod. male indelectio. — (2) Id. pessime tenerum marco resolutum.

SERMO LXVIII, IN NATALI JOANNIS BAPTISTÆ IV. 25

O formidolosa utrobique viantibus solitudo! Nullus namque jam Hebraeum terram Patriarcha, nullus Propheta calcavit. Patulas fauces⁽¹⁾ ad perniciem Judæus paratus et itinera cruenta servabat, in quibus sæpe veridos viatores oppresserat. Universa quoque Gentium terra sine rege Christo, sine accolâ Verbo, infoecundis lignis, et duris lapidibus abundabat, quia hoc erat quod colebat. Texerant eam undique sylvæ vitorum, atque crescentium ex se criminum rupes. Terra aspera facie spinosæ fœditatis horrebat; non illa falcem legis senserat, non illi vomer cœlestis agricultorū sulcos rectiores induxerat. Nullum semen gratiæ Christi Salvatoris⁽²⁾ fœcunda manus sparserat, sed sicut canitur in Psalmo: «Terra erat » deserta, et sine via, et sine aqua⁴.» Non enim erat apud Gentes antea, aut aqua, aut via, ubi homines falsus error, incerta semper confusus varietate fallebat; ubi nullus imber ardentina sceleria undis succurrentibus restinguebat.

II. In hac ergo eremo Judæorum seu Gentium, senticosa vox⁽³⁾ clamavit; Præco imminentis judicis venit⁽⁴⁾ Salvatorem, et ipse occidens, annuntians, homines ad viam disciplinæ melioris exhortans: «Parate, » inquit, viam Domino, rectas facite semitas Dei nostri; » omnis vallis implebitur, et omnis mons, et collis humiliabitur²; » id est, omnis humilis exaltabitur, et omnis altus elidetur⁽⁵⁾, quia «Omnis qui se exaltat humiliabitur, et qui se humiliat exaltabitur³; » et «Erunt quæ prava sunt in directa, et aspera in vias planas⁴; »

¹ Psal. lxi, 3. — ² Lue. iii, 4. 5. — ³ Id. xiv, 11. — ⁴ Id. iii, 5.

(1) Cod. habet sine sensu patulæ fauces. — (2) Cod. Christi talis. — (3) Senticosa vox, id est aspera; sic apud Lucil. Senticosa verba. Vide Serm. xcvi, Append., n. i. — (4) Cod. male invenit. — (5) Cod. eliditur.

scilicet ut quidquid tortuosi serpentis anfractuosus et lubricus error invexit, quidquid scabrosæ naturæ claudicosa (*sic*) durities operuit (1), rectæ et inoffensæ viæ, ac securioris semitæ fidelis planities adæquaret. Hoc ergo ista vox clamat, hoc universo mundo Præco tantus insinuat: « Parate, inquit, viam Domino, rectas facite semitas Dei nostri⁴. » Jam siquidem Maria Spiritu sancto ante conceperat; jam sine alieno semine impollutus Virginis venter excreverat. Jam hic Evangelistarum currebat quadriga cadentis alvi plenum Deo cursum per orbem ducta, cantum resonabat (2). Ideo vox judicem, tuba præibat regem, ut seculum conveniret, et mundus totus audiret, terrificisque clangoribus surdas aures hominum sonus gravissimus aperiret.

III. Cum igitur sacerdos Zacharias astaret altari bus, annuntiato Christi Præcone, confestim incredulus pater obmutuit. Sensit vox genuina silentium, vetus lingua conticuit Judæorum. Zacharias sacerdos a sacrificio revertitur mutus, quia verus erat Sacerdos illico nasciturus. Torpuerunt in cubili suo membra verborum; vox in suis succisa radicibus aruit, atque in ipsis conatibus victa defecit; nihil aperto ore sonabat, quia intra cæcum uteri dehiscentis chaos absorptus et interceptus sermo perierat. Ante Verbum vox nascitur. Perdidit itaque Judæa sermonem patrum, et vis novæ vocis transivit ad filium, quia Joannes Christo erat exhibitus obsequium. Verum incredulus ille pater, qui Gabrieli a thronis regalibus venienti noluit accommodare fidem, post incarceratam vocem, quam vasta faucium profunditas, et iulca viscerum secreta receperant, ubi mater naturæ vincula et nodosa

¹ Lue. iii, 4.

(1) Cod. aperiit. — (2) Sic cod. Forte pro alvi legendum est ævi, et singularum mutandus ordo; Lector viderit.

uteri implicamenta resolvit, generata voce pater recepit vocem (1). Fundit novum partum anus sterilis, et soluta sunt ora patris. O mira rerum, et naturæ conversio! Hic residuo calore virescunt et mortua ævo viscera; hic arescit lingua, hic concipitur vox. Sed cum nascitur quod concipitur, confestim solvit quod ligatur.

IV. Ad mysterium (2) redeamus. Erat igitur Ecclesia priscis temporibus infœcunda, de qua dicitur: « Lætare » sterilis, quæ non paris; erumpe et clama quæ non parturis, quia multi filii desertæ, magis quam ejus quæ habet virum⁴. » Quæ posteaquam divino repleto munere salutis Spiritum parturivit, sicut scriptum est: « Propter timorem tuum utero accepimus et parturivimus » Spiritum (3) salutis², » obstupuit lingua quæ genuit, id est, Synagogæ propheticus sermo defecit: idcirco Judæus, quem incredulitas fecerat (4) mutum, vox nata perducit ad Verbum, ut in partu suo agnoscat fidem, qui noluit agnoscere annuntiatum sibi Dominum Salvatorem. Minuantur hinc dies, crescent noctes. Humilietur in carne Deus, excipiat tenebrosos in Cruce Judæos. Necesse est ut dies resurgendo iterum crescat in luce, et nox victa in sua permaneat cæcitate.

¹ Isai. i, iv, 1. — ² Id. xxvi, 18.

(1) Vide Serm. ccxc, n. 4. — (2) Cod. male ministerium. — (3) In Vulgata legitur: Parturivimus Spiritum; salutes non fecimus in terra, etc. —

(4) Cod. fecerit.

SERMO LXIX.

In Natali sancti Joannis Baptiste V.

Eruitur hic sermo ex Bibl. Laurent., Plut. XIII, cod. VIII, fol. 199, ubi nomen habet sancti Augustini. Memoratur pariter in Bibl. Venet. catalogo, cod. LXIX, fol. 256. Sit locus ejus post præcedentem cum numero in Natali sancti Joannis Baptiste XIII.

SYNOPSIS.

I. Cur Patriarcharum et Prophetarum nativitas non celebretur. II. Joannes, celebratus a Christianis, Veteris Legis finis et Novæ exordium. III. Desertum est gentilis populus, in quo Sancti floruerunt, sicut lilia. IV. Ecclesia incepit per verbum Dei positum in ore Joannis poenitentiam prædicantis. V. Exhortatio ad poenitentiam amplectendam.

I. Cum et Patriarchas pariter, et Prophetas, et universos denique Sanctos, qui sub antiqua Lege vixerunt, Ecclesia Christi sancto honore veneretur, scire vos convenit, dilectissimi, cur solius tantum Joannis Prophetæ nativitatis diem colat populus christianus, præsertim cum multos Prophetarum passos et imperfectos pro Dei nomine atque honore manifestum sit, secundum illud Domini, quo per Stephanum Judæos increpat, dicens: « Quem » Prophetarum non sunt persecuti patres vestri¹. » Cum ergo agnoscamus etiam tunc Sanctos Dei persecutionem sustinuisse atque martyrium, quid est quod Ecclesia

¹ Act. VII, 52.

SERMO LXIX, IN NATALI S. JOANNIS BAPTISTÆ V. 29

Christi non defert his natalitiis solemnitatem, quorum suscipit atque amplectitur passionem? Illud est scilicet, dilectissimi, quia iidem populi dies illos, quibus Prophetas persecuti sunt et interfecerunt, tradere cultui et memoriae noluerunt, scilicet ne religiosa posteritas, dum actiones Sanctorum coleret, scelus persecutorum semper horreret, et sic obliterando martyrum dies, fecerunt memoriam Sanctorum natalium non esse diuturnam, dum timent recordationem malorum suorum esse perpetuam. Sed nihil etiam tamen egerunt hæc faciendo. Quid enim eis prodet, quod dies martyrii eorum ignoramus, dum ipsos Martyres novimus. Nihil ergo profecerunt. Natalis quidem omnium Sanctorum pro Christo passorum scire non possumus, sed tamen quotidie Prophetas, qui pro Deo passi sunt, honoramus; ac sic grandi compendio detrimenta exigua pensantur, cum, quibus singuli dies sublati sunt per oblivionem, omne tempus tribuitur per honorem.

II. Quid ergo est, cum hæc ita sint (1), quid est, quod natale tantum sancti Joannis, aut per odium, aut per negligentiam Judæorum, fidelibus non delevit oblivio? Illud est scilicet, quia ex tempore quo beatus Joannes passus et imperfectus est, jam coepérat nasci populus christianus, et ideo cultum Martyris, quem neglectum Judæorum fecerat impietas, Christianorum pietas consecravit; maxime quia licet eum sub Veteri Lege Christus direxerit, non tam Judæorum Prophetam quam suum esse Martyrem indicavit, quia prædicans fidem Christi, ejus utique confessor fuit, cuius præcursor advenerat. Et jam doctrinam evangelicam prius inchoans, pro eo utique passus est martyrium, cuius annuntiavit adven-

(1) Cod. sunt.

tum. Nec immerito Legem ac Prophetas usque ad Joannem Baptistam legimus¹; quia in eo utique Lex Vetus desiit, atque prædicatio primum novella surrexit. Quod si vultis plenius intelligere, videte Evangelistam qui lectus est, principium sacræ Scripturæ beatissimi sancti Joannis prædicatione sumentem. Videte quam congrue usque ad Joannem Lex esse memoretur. Rectè finis esse Veteris Legis dicitur, quia exordium est Evangelii. Nec solum hoc. Quid enim Evangelista subjungit: « Fuit, » inquit, Joannes in deserto baptizans et prædicans². »

III. Hoc quod in deserto sanctus Joannes scribitur prædicasse, notissimum est, dilectissimi. In deserto enim hoc, et in occulto, Gentilis populus designatur, qui utique adhuc tunc solitarius et sine Deo errans, ferino penitus ac belluino more vivebat. Joannes ergo missus ad prædicandum Verbum Dei, et ad annuntiandum omnibus fidem Christi, ideo civitates Judæorum reliquerat, secundum illud: « Lætetur desertum et floreat, sicut liliu[m]³. » In deserto ergo, ut diximus, dilectissimi, populus Gentilis, in liliis sancti quidem homines ac dilectissimi designantur. Et ideo, inquit, « Lætetur desertum, et floreat, sicut liliu[m]. » Bene lilio Sanctos Scriptura comparat; habentes utique nitorem et suavitatem ex mansione⁽¹⁾. Sancti enim quasi lilia sunt, dilectissimi, et odoris boni, et candoris eximii; candorem quidem habentes ex puritate, odorem ex suavitate, sicut Apostolus ait, quia « Christi bonus odor sumus Deo⁴. » Hæc ergo lilia in deserto, id est, in Ecclesia, Prophetis atque Apostolis inserentibus nata, mutuo sibi in pace et charitate

¹ Luc. xvi, 16. — ² Marc. i, 4. — ³ Isaï. xxxv, 1. — ⁴ 2 Cor. ii, 15.

(1) Sic cod. Forte legendum ex religione, nisi per mansionem intelligas fortitudinem, qua in Dei manserint servitio.

SERMO LXIX, IN NATALI S. JOANNIS BAPTISTÆ V. 31
conjuncta, coronam Christi candidam contexuerunt⁽¹⁾, secundum illud Apostoli, quo ait Sanctos coronam suam esse, dicens: « Fratres, gaudium et corona mea, » sic state in Domino⁴. »

IV. « Fuit ergo, inquit, Joannes prædicans in deserto. » Utique, sicut et alius Evangelista dixit: « Factum est » Verbum Domini super Joannem Zachariæ filium in⁽²⁾ deserto². » Bene Evangelista volens incipientis Ecclesiæ demonstrare primordia, licet prædicare in Jordane dixerit, Verbum tamen Dei in prædicantem venisse memoravit, ut intelligeremus scilicet Ecclesiam non tam ab homine quam a Divinitate coepisse. « Factum est enim, inquit, » Verbum Domini super Joannem. » Ergo licet Joannes tunc prædicaverit, a Verbo Dei coepit, significans Ecclesiam in Verbo Dei et fide Christi fundatam. « Fuit ergo, inquit, » Joannes prædicans baptismum poenitentiæ. » Plenus hoc jam, dilectissimi, et apertius typus Ecclesiæ demonstratur. « Erat enim, inquit, prædicans baptismum » poenitentiæ, et baptizabantur ab eo confitentes peccata sua. » Visibiliter hæc quidem, dilectissimi, agi in Judæorum populo videbantur; figura tamen rei ipsius ad Ecclesiam pertinebat. Qui enim agunt poenitentiam, nisi Ecclesiæ tantum filii et Christiani homines ab errore conversi? Numquid hanc confidis Judæis prodesse, qui non modo se ante errasse non poenitet, sed quotidie errores suos augent? Quomodo namque peccatorum suorum poenitentiam agunt, qui Christum hodie persequuntur? « Baptizabantur⁽³⁾ ergo, inquit, confitentes peccata sua. » Judæus itaque populus tunc baptizabatur, sed terra jam sanctæ Ecclesiæ purgabatur.

¹ Philip. iv, 1. — ² Lue. iii, 2.

(1) Cod. contexerunt. — (2) Id. in desertum. — (3) Id. baptizantur.

V. Videmus (1) ergo, dilectissimi, hæc Christianis et Sanctis tantummodo convenire, qui peccata sua in baptismō confitentur et post baptismū emendare satagunt, quorum propositum pœnitentia est, quorum vita confessio, quia incessabiliter se purificantes, quotidiano baptismō lavantur; quod ut faciatis hortor et obsecro, et quasi præpositus vester salubriter admoneo, quasi pater amabiliter suadeo.

SERMO LXX.

In Nativitate sancti Joannis Baptiste VI.

Legitur hic sermo in Bibl. Laurent., Plut. XIII, cod. VIII, secunda parte, fol. 203 b, et Cod. Cass. CXXIII, fol. 149, cum nomine sancti Augustini. De eo fit etiam mentio in Bibl. Venet. catalogo, cod. LXIX, fol. 258. Stylus paulisper durus; hunc tamen sancto Augustino penitus abnegare non auderem. Locus ejus post precedentem cum numero in Natali sancti Joannis Baptiste XIII.

SYNOPSIS.

I. Superstitiones in nativitate sancti Joannis Baptiste. II. Christus et Joannes æquinoxiorum tempore concepti, et nati tempore solstitiorum. III. Pagani ad baptismum invitantur. IV. Christiani ad celebrandam baptismi memoriam.

I. PERSUASUM habet hactenus error dubiæ vetustatis religionem divinam superstitionibus fingere, usu (2) si-

(1) Cod. *videns*. — (2) Cod. *viii* *visu insimulare*.

mulare, rationem (1) decolorare, quin etiam mendaciis verisimilibus veritatem protegere (2). Nam ut nox prosequitur (3) diem, dies vicissim noctem suscipiens dissipat et excludit: ita remissam paululum veritatem densus error astrorum insequitur, humanis ingenii tenebras infusurus; sed cum splendens refusit (4) ratio, veritas propellit errorem. Nam hic vel maxime dies, cum Joannis Baptiste natalis sit, tantis erroribus dehonatur (5), et paganica credulitate (6) vana polluitur, ut sacri baptismatis indigeant vel etiam stagna vel flumina puritate mundari (7). O fama, quantum adjuvas fidem, quæ dum incognita pervagaris, natalem diem sancti Joannis Baptiste Gentibus publicasti (8), et a nondum Christianis celebrari fecisti! Quid enim (9) tibi loquar, fama, nescio (10), quæ res verisimiles compellis testimonium dicere veritati (11). Videmus namque diluculo, priusquam solis ortus irrumpat, redire nudos (12) a fontibus ephebos (13); videmus quoque (14) superstisiosis matrum manibus gestari velatis capitibus unctos infantes. Sic, catechumeni (15), temeratis quod sanctum (16) est! Sic, fideles, erratis! Ignosco Gentibus, quod ignorant; vobis autem non ignosco Christianis, quod optime scitis. Gentes enim quod nesciunt, simulant; vos quod colitis, profanatis (17).

(1) Cod. *ratione*. — (2) Deest hoc verbum in cod. CXXIII. — (3) Id. cod. *persequitur*. — (4) Cod. *viii* *refusisset*. — (5) Cod. CXXIII *oneratur*. — (6) Cod. *viii* *crudelitate*; hoc phrasis membrum deest in cod. CXXIII. — (7) Cod. CXXIII *gestiant stagni vel fluminis aquis puritatem mundare*. — (8) Id. male: quantum titubas fidem, quæ dum in contagia pervagoris natalem diem sancti Baptiste, etc. — (9) Deest enim in cod. CXXIII. — (10) Ambo codd. non licet. — (11) Cod. CXXIII *quæ rei verisimiles adisti testimonium dicere veritati*. Cod. autem *viii* non habet vocem *veritati*, sed legit reliqua ut scripsimus. — (12) Cod. CXXIII *unctos*. — (13) De hac pagana superstitione loquitur sanctus Augustinus Serm. LXVI, num. 4. — (14) Sic cod. *viii*; alii namque. — (15) Cod. CXXIII *catechumenis*. — (16) Cod. *viii* *scriptum*. — (17) Sic cod. CXXIII; cod. *viii* male *vos colitis quos profanatis*.

Apostolus Paulus (1) hoc dicit : « Gentes quæ legem non habent, naturaliter quæ legis sunt faciunt : hujusmodi legem non habentes sibimetipsis sunt lex ; qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus suis ; testimonium sibi reddente conscientia sua⁴. » Populum autem christianum sic corrigit (2) ab errore : « Qui abominaris idola, sacrilegium facis ; qui in lege gloriaris, per prævaricationem legis Deum inhonoras. Nomen enim Dei per vos blasphematur in Gentibus². »

II. Sed ut Baptistam Joannem hodie natum esse perdoceam, januas temporum et metas breviter explicabo. Duo sunt anni solstitia, æquinoxiis duobus interpositis separata. Unum solstitionum hodie geritur ; alterum autem (3) octavo Kalendarum Januarii (4) die similiter celebratur. Equinoxium vero unum est octavo Kalendarum Octobris die (5) ; aliud octavo Kalendarum Aprilis reperitur. His ergo quatuor anni cardinibus constitutis (6), Joannes et Dominus noster Jesus Christus singulis æquinoxiis concepti sunt (7), ut solsticiis singulis nascentur. Utriusque autem conceptum (8) nativitas indicat singulorum. Nam Joannes hodie natus, octavo Kalendarum Octobris die videtur esse conceptus ; Christus autem, Filius Dei, octavo Kalendarum Aprilis, verbo maritante, conceptus, ut octavo Kalendarum Januarii die legitime nasceretur. Tempora sunt obsecuta naturæ (9)

¹ Rom. 11, 14, 15. — ² Ibid. 22-24.

(1) De hoc sancti Pauli testimonio vide lib. iv contra Pelag. n. 23. — (2) Cod. cxxiiii corrigite. — (3) Cod. viii male ante. — (4) Cod. cxxiiii kalendarum januariarum ; cod. viii kalendas... dies natalis Domini celebratur similiter. — (5) Cod. cxxiiii kalendarum octobrium, et non habet die ; cod. viii kalendas, et sic deinceps. — (6) Cod. cxxiiii constitutus. — (7) Vide sancti Augustin. Serm. cxvii, num. 4. — (8) Cod. cxxiiii male conceptus. — (9) Sic cod. cxxiiii ; cod. viii tempora etiam obsequuntur.

pro meritis singulorum (1). Joannes cum dies inchoat (2) minui, natus est ; ut Christus, Dei Filius, cum dies crescere incipit, nasceretur, eodem Joanne dicente : « Ipsum quidem oportuit crescere, me autem minui⁴. » Recte Joannes Christum ut diem constituit, quem prior David propheta psalmographus diei comparavit : « Hic est, inquit, dies quem fecit Dominus, exultemus et jucundemur in eo². » Dies quem memorat, Christus est ; qui et natus est, et occisus est, et post obitum surrexit.

III. Audite hoc, vulgi sapientes ; si alia vobis temporum ratio est, nostræ tamen fidei rationem accipite. Baptistam Joannem nos hodie natum (3) colimus, cum (4) vos solem (5) miramini æquipondio contineri ; et si vobis nulla (6) temporum ratio rationi aut religio (7) religioni consentiat, audite vos (8) quoque, qui corpora vestra gurgitibus fluminum matutinis horis (9) lustratis. Nolite hoc in irritum (10) facere ; nolite fingere, quæ necessitatis. Quod si aliqua vobis hujus purgationis est fides, sacrosanctam Ecclesiae aquam petite, errores abjecite, et accipite veritatem.

IV. Vos autem, Christiani, hunc diem non solum natalem (11) Joannis Baptiste, sed natalem quoque baptismatis existimate (12). Joannes enim Baptista hodie natus est, a quo idem baptizatus est Christus (13). Magnus quidem iste (14), qui dare potuit baptismum ; sed

¹ Joan. iii, 30. — ² Psal. cxvii, 24.

(1) Sie cod. viii ; cod. cxxiiii hæc sunt merita singulorum. — (2) Cod. cxxiiii incipit. — (3) Cod. cxxiiii tantum. — (4) Codd. quem. — (5) Cod. cxxiiii, quem vos hodie natum solem. — (6) Codd. ulla. — (7) Cod. cxxiiii aut ; cod. viii arte. — (8) Sie cod. cxxiiii ; cod. viii nos. — (9) Cod. cxxiiii non habet horis. — (10) Id. male hæc irritum. — (11) Deest vox natalem in cod. viii ; deest autem vox Joannis in cod. cxxiiii. — (12) Cod. cxxiiii aestimat. — (13) Deest vox Christus in cod. viii. — (14) Deest iste in cod. cxxiiii, qui deinde habet baptismum.

major est ille qui suscepit (1). Denique humilitatem dantis adverte, ut accipientis possitis agnoscere veritatem, eodem Joanne (2) dicente: « Qui post me venit (3), » fortior me est; cuius non sum dignus solvere corrigiam » calceamenti. Ego quidem baptizo vos in aqua; ipse autem baptizabit vos in Spiritu sancto⁴. » Postquam igitur venit Christus ad Joannem, idem Joannes hoc dixit (4): « Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi. Hic est de quo dixi: Post me venit (5) vir, qui ante me factus est, quia prior me erat². » Et postquam(6) venit Jesus ad Jordanem, ut baptizaretur a Joanne (7), respondit ei Joannes dicens (8): « Ego a te debeo baptizari, » et tu venis ad me. Et dixit ei Jesus: Sine modo; sic enim decet nos implere omnem justitiam³. » Tunc depositus illum in aquam (9), et baptizatus (10) Jesus « Ascendit (11) de aqua, et aperti sunt ei (12) cœli, et ecce Spiritus sanctus descendit de cœlo tanquam columba, et mansit super (13) eum, et vox de cœlo audita est: Hic est Filius meus dilectus in quo mihi bene complacui⁴. » Hic est ergo natalis dies Joannis, datoris sacri baptismatis (14), quem omnes Christianos decet honorare (15). Tenete, fratres, hanc fidem, et (16)

¹ Luc. iii, 16. — ² Joan. i, 29, 30. — ³ Matth. iii, 14, 15. — ⁴ Ibid. 16, 17.

(1) Cod. viii sumpsit. — (2) Id. evangelista. — (3) Id. addit inquit Joannes. — (4) Hic mendose habet cod. cxxiii venit Jōhes, idem Jōhes: ecce. — (5) Cod. cxxiii veniet. — (6) Id. et paulo post. — (7) Deest hoc membrum in cod. cxxiii, qui addit et ante respondit. — (8) Deest vox dicens in cod. cxxiii. — (9) Cod. cxxiii in aqua. — (10) Cod. viii male addit est. — (11) Id. male descendit. — (12) Deest ei in cod. cxxiii, et deinde sanctus. — (13) Cod. cxxiii in eum. — (14) Cod. cxxiii hic est ergo baptismatis sacri dies. — (15) Id. male deceat adorare. — (16) Cod. cxxiii et ne aliquis vos a fidei deiiciat ratione. Hic est, inquam, sacri baptismatis dies, quem vos omnes ignorantes aquis mendacibus exercetis. Det vobis sacrosancti baptismatis Dominus veniam, quia ignorantes quod verum sit, facili simplicitate peccatis.

SERMO LXXI, IN NATALI SANCTOR. AP. PETRI, ETC. 37
ne aliquid (sic) dubitetis, estote Christianæ fidei subjecti, quod ipse præstare dignetur, qui vivit et regnat trinus et unus Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

SERMO LXXI.

In Natali sanctorum Apostolorum Petri et Pauli II.

Hic sermo legitur in tribus codicibus, nempe uno Cassinensi, cix, fol. 30; altero autem Bibl. Laurent., videlicet Plut. xx, cod. ii, fol. 119; et ultimo Bibl. Ædil., cod. cxxiii, fol. 199 b. Omnes habent sancti Augustini nomen, et revera multa sunt quæ cum aliis ejusdem Doctoris sermonibus conformantur, ut suo loco quæque præsignantur. Sit ejus locus post sermonem primi nostri supplementi LVIII cum numero in Natali Apostolorum VII.

SYNOPSIS.

I. Fides Petri. II. Petrus et Paulus, Apostolorum primus et novissimus, eodem die coronantur. III. Nomen eorum ubique, corpora Romæ.

I. AUDIAMUS, fratres charissimi, hunc piscatorem principem omnium Apostolorum, qui fideli responso meruit janiorem esse regni cœlorum. Accepit solvendi ligandique potestatem, quia invenit latenter Domini majestatem. In persona hominis interrogat Dominus Christus Discipulos suos (1), quid de eo vulgi æstimaret opinio,

(1) Vide Augustin. Serm. lxxvi, num. 18